

NAGRADA GRADA BEOGRADA ZA MEDICINU

PETAR V. SIMIĆ, ALEKSANDAR P. SIMIĆ

ISTORIJA HIRURGIJE

Iako naslov jasno govori šta je predmet ove knjige, *Istorija hirurgije* ipak nije samo – istorija hirurgije. Baveći se evolucijom ove grane medicine, autori jasno prikazuju i (kulturološku, ekonomsku i institucionalnu) istoriju civilizacije, istoriju povezanosti razvoja čovečanstva i medicine, kao i filozofske koncepte koji su oduvek usmeravali razvoj nauke, pa samim tim i hirurgije. Zahvaljujući takvom filozofsko-enciklopedijskom pristupu autora, *Istorija hirurgije* nije izdanje namenjeno isključivo stručnoj javnosti, već i široj čitalačkoj publici.

Pored stila kojim je napisana, knjiga privlači pažnju i obiljem zanimljivih istorijskih detalja, kao i retko vidnim crtežima, umetničkim slikama i fotografijama koji su u vezi s hirurgijom. Uz portrete ljudi koji su svojim radom doprineli njenom razvoju, tu su prikazi bolnica i hirurških instrumenata kroz vekove, anatomske crteži, čak i slike konkretnih hirurških intervencija. Primera radi, u knjizi se nalazi i fotografija lobanje iz perioda oko pet hiljada godina pre nove ere, koja ilustruje verovatno prvi poznati hirurški zahvat u istoriji – reč je o lobanji koju su hirurzi tog doba uspešno otvorili. Tragovi zarastanja dokazuju da je pacijent preživeo intervenciju!

Kroz jedanaest sveobuhvatnih poglavlja, *Istorija hirurgije* bavi se preistorijskom hirurgijom, hirurgijom starih civilizacija, hirurgijom antičkog sveta, hirurgijom Vizantije, arapskog sveta, srednjeg i novog

veka, kao i istorijom anestezije, počecima savremene hirurgije i istorijom srpske hirurgije. Čitalac tako ima priliku da se upozna s primitivnim i hrabrim hirurškim tehnikama od pre desetak hiljada godina, ali i hirurškim dostignućima mesopotamske, egipatske, jevrejske, kineske i indijske civilizacije. Istorija hirurgije XIX i prve polovine XX veka donosi detalje o tehnikama koje i danas zaokupljaju pažnju kako hirurga tako i “običnog sveta”. U poglavlju posvećenom istoriji anestezije i antiseptice, autori se, primera radi, detaljno bave upotrebom hloroforma kao anestetika tokom porođaja, a čitava priča pokazuje da su debate o bolnom ili bezbolnom porođaju postojale i u XIX veku.

Zanimljiv je pritom detalj o umešanosti kraljice Viktorije u tu debatu. Kada je 1853, po savetu svog lekara, odlučila da tokom svog osmog porođaja bude omamljena hloroformom, crkveni i sekularni savetnici preporučili su joj da to ne čini. Ona im je, sasvim kraljevski, kratko odgovorila: “Mi se porađamo i mi ćemo primiti hloroform.”

Osim evolucije hirurških procedura i instrumenata, kao i istorijskog konteksta u kojem se ta evolucija događala, autori su se pozabavili i istorijom hirurgije kao profesije. Saznajemo, tako, da su tokom XVII i XVIII veka postojali lekari, školovani hirurzi i berberi-hirurzi koji su se međusobno razlikovali po školskoj spremi, jasnim pravilima o tome šta ko sme da primenjuje u lečenju, druš-

tvenom statusu i počastima, ali i po odeći. Saznajemo, takođe, i šta su sve ovi medicinari učili i kako su učili. U tom smislu, posebno je živopisna epizoda koja se odnosi na krađu leševa, kao jednu od metoda koju su nekadašnji studenti morali da primenjuju. “Potražnja za leševima je stalno rasla pa su inventivni kriminalci pronašli bolji način za snabdevanje leševima nego što je to pljačkanje grobova. Opisani su slučajevi da su leševi krijumčareni u buradima za viski. I studenti medicine su počeli da krađu leševe kako ih ne bi skupo plaćali profesionalnim kradljivcima”, pišu autori u poglavlju koje se odnosi na početak novog veka.

Najobimnije poglavlje posvećeno je

hirurgiji XIX i prve polovine XX veka, odnosno začetnicima savremene hirurgije. Detaljno, ali opet i laicima razumljivo, autori prikazuju evoluciju pojedinačnih grana hirurgije (abdominalne, torakalne, vaskularne, ortopedske, ratne, kardiohirurgije,...), kao i prve neuspešne i uspešne transplantacije različitih organa. Istorija hirurgije u Srbiji obuhvata period od vinčanske kulture do savremenog doba. Uz zanimljive ilustracije, opisane su hirurške intervencije lekara iz rimskog perioda i, posebno detaljno, srpska srednjovekovna medicina. Naime, u periodu od XI do XIV veka, srpska medicina pratila je svetske tokove. U srpskim manastirima su, kao

INTERVJU

DOC. DR ALEKSANDAR P. SIMIĆ

M. MILENKOVIĆ

Knjigu *Istorija hirurgije* zajednički su potpisali prof. dr Petar V. Simić i doc. dr Aleksandar P. Simić. Otac i sin, obojica ugledni hirurzi, dobili su za ovo kapitalno izdanje Nagradu grada Beograda u oblasti medicine. Jedan od njih, nažalost, posthumno.

Rad na knjizi započeo je pre osam godina prof. dr Petar V. Simić, dok mu je sin pomagao. Posao je, međutim, sin završio sam: posle smrti oca, dr Aleksandru Simiću to je "ostavljeno u amanet". U razgovoru on ističe da su veliku ulogu u radu imali i recenzenti, prof. dr Branko Radulović i prof. dr Predrag Peško, ali i da je knjiga "omaž ljudima koji su značajni za svačko društvo, pa i naše".

Vaša knjiga zanimljiva je i razumljiva čak i laicima. Kako ste se i zašto odlučili za takav pristup?

Deset do petnaest odsto knjige nije uopšte u vezi s medicinom, već predstavlja istorijski razvoj i filozofski koncept koji je postojao u nastajanju ljudskog društva. U velikom delu knjige postoje precizirani postulati o tome kada je čovečanstvo počelo da menja svoj filozofski pristup celom problemu. U knjizi se zbog toga pominju Leonardo da Vinči, Mikelandelo i druge osobe koje su profesionalno prilazile nauci, a samim tim doticale i medicinu i hirurgiju. Postoji nekoliko sentenci značajnih ljudi koje kažu da nepoznavanje dela iz profesionalne istorije ne može dovesti do boljitka i napretka u toj profesiji. Istorija hirurgije je značajna i zbog toga što, hteli mi to da priznamo ili ne, hirurgija predstavlja i jednu od prvih profesija uopšte, u istoriji čovečanstva. Ljudi su oduvek imali težnju da pomognu svome bližnjem na najbolji mogući način.

Osim Nagrade grada Beograda, koja je priznanje vama i vašem ocu, kakve su bile reakcije stručne javnosti i javnosti uopšte?

Bilo je pozitivnih reakcija, ali ne toliko koliko sam očekivao. Razlozi za to su mnogostruki, jedan od njih verovatno je i opšta nezainteresovanost društva za razvijanje nauke. Čak i sama Nagrada grada Beograda, iako najviše priznanje u Beogradu i Srbiji, dosta je slabo propraćena ako je uporedimo s nekim drugim, efemernim stvarima koje se pojavljuju u dnevnoj štampi.

Knjiga obiluje zanimljivim ilustracijama i detaljima koji su u našoj medicinskoj istoriografiji bili manje poznati ili čak nepoznati. Kako ste dolazili do tog materijala?

Pošto je moj otac bio hirurg ortoped, putovao je dosta po svetu, a velike količine novca iz porodičnog budžeta otišle su na kupovinu knjiga. Do nekih je bilo teško doći, jer su izuzetno retke, ali kupili smo ih jako puno i imamo fantastičnu biblioteku u vezi s istorijom hirurgije. Zahvaljujući tom materijalu, kao i internetu, uspeli smo da napravimo jednu zanimljivu kompilaciju, koja ima i taj filozofski karakter. Naime, ne radi se tu samo o istoriji hirurgije, suvoparnom nabranju šta je ko prvi uradio, već i o idejama, mislima, prstu sudbine i, ono što je suština istorije hirurgije, o jednoj enormnoj hrabrosti tih ljudi. Oni su bili svesni opasnosti i problema, ali su imali i želju da pomognu, da taj problem reše. Rađene su zaista neverovatne intervencije, posebno u vreme kada nije bilo anestezije.

Koji primer iz istorije, po vašem mišljenju, to najbolje ilustruje?

Možda je najbolji primer bitka kod Borodina 1812, između Napoleona i Kutuzova. Glavni hirurg Napoleonove vojske bio je famozni baron Larej. On je pravi osnivač svetske ratne hirurgije, a tokom jednog dana bitke kod Borodina obavio je čak dve stotine amputacija nogu. Veliki broj operisanih je preživeo, što je i za današnje uslove priličan uspeh.

T. S.

i u manastirima nekih zapadnih zemalja, bile oformljene bolnice i tu su se vršile razne hirurške intervencije. Posle zamiranja tokom turske vladavine, situacija se u XIX veku promenila: strani lekari dolazili su da podučavaju srpske, a ovi su potom odlazili na školovanje u Beč i Pariz i svoja znanja prenosili studentima u domovini. Autori *Istorije hirurgije* ni ovaj put ne zaboravljaju kontekst razvoja nauke i medicine: uz obilje političko-istorijskih podataka,

opisuju se i nekadašnji vidari (npr. baba Stanija, "specijalizovana" za nameštanje kostiju, ili čiča Dimitrije, "ekspert" za kataraktu), kao i impresije stranih lekara koji su dolazili u Srbiju tokom XIX i ranog XX veka. U uvodnom delu, autori pišu: "Kao retko koja druga umetnost, hirurgija se nalazi u stalnom pokretu, i što su brže civilizacijske promene, teže je obezbediti zadovoljavajuću istorijsku perspektivu, a samo dug vremenski period dozvoljava adekvatnu

procenu njene istorijske analize. U realnosti je nemoguće razdvojiti savremenu hirurgiju od viševjekovnih iskustava koja su joj prethodila. Put koji je prošla hirurgija pre oko 5000 godina, do današnjih dana, najvećerovatnije predstavlja najveći naučni napredak u istoriji sveobuhvatne civilizacije čovečanstva." Svakom ko čak i samo prelista *Istoriju hirurgije* biće jasno koliko je takva ocena tačna.

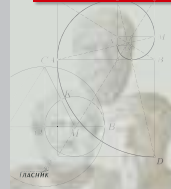
T. SKROZZA

ZORAN LUČIĆ:

Ogledi iz istorije antičke geometrije

Biblioteka: Nauka

Zoran Lučić
OGLEDI IZ ISTORIJE
ANTICKE GEOMETRIJE

Zoran Lučić je široj javnosti poznat po svom angažmanu u CESID-u, Centru za slobodne izbore i demokratiju.

Knjigom *Ogledi iz istorije antičke geometrije* predstavlja se i u drugom svetlu, a u svojoj osnovnoj profesiji – matematici. "Izbor tema je pitanje ukusa", kaže Lučić na jednom mestu. Za temu ove svoje knjige on je uzeo najstariju istoriju matematike i njeno rodno mesto – antičku Grčku. "*Ogledi* pred vama jesu pokušaj da se neke geometrijske teme, uobičajene za kurseve kako u osnovnim i srednjim školama tako i na univerzitetu, osvetle i sa teorijskog i sa istorijskog stanovišta u nameri da se sastavi materijal koji bi pomogao onima koji žele nastavu geometrije da učine zanimljivom", objašnjava autor razloge nastanka ove knjige. Njeni junaci su Tales, Pitagora, Proklo, Platon, Aristotel, Euklid, Apolonije i drugi, njihove teoreme, postulati, aksiomi, stavovi i ideje, ali pojmovi kao što su pitagorejska "harmonija sfera", Platonovi "najlepši trouglovi" ili Euklidova "neprekidna podela" od Pačolija nazvana "božanskom proporcijom", a nama poznata kao "zlatni presek". Stari Grci bili su najtalentovaniji narod u istoriji čovečanstva, koji su u svemu, pa i u odnosima brojeva i proporcija, tražili istovremeno i igru i čudo i objašnjenje sveta. Lučićev vodič kroz istoriju antičke nauke, ispričan kroz deset ogleđa-poglavlja, zanimljivo je štivo koje bez velikih teškoća mogu pratiti i čitaoci sa elementarnim poznavanjem matematike. Uz to, Lučiću je pošlo za rukom, kako je primetio njegov kolega Milan Božić, da kroz ovu knjigu jednu matematičku temu učini – opštekulturnom.

Prof. dr Ilija Vujačić

“Objavljujemo ono što je zanimljivo kao dokumentarna građa, bez obzira na ideološku opredeljenost autora, pa se tu mogu naći i oni koji nisu po svačijem ukusu, ali mislim da je važno da imamo dokumentarnu građu u vremenu koje jeste prošlo, ali i dalje utiče na našu sadašnjost”

Prof. dr Ilija Vujačić je redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, gde predaje istoriju političkih teorija. Autor je više desetina radova iz oblasti političke teorije i tranzitologije. Od 2005. godine urednik je “Službenog glasnika”. Biblioteke “Službenog glasnika”, “Društvena misao” i “Nauka”, koje on uređuje, sadrže dela koja se bave najvažnijim idejama kako iz društvenih tako i iz prirodnih nauka.

Kao najznačajnije sadržaje iz ove dve biblioteke, Ilija Vujačić pored *Istorije hirurgije* koja je nedavno nagrađena Nagradom grada Beograda, izdvaja radove iz oblasti primenjene etike: “Primenjena etika je danas u svetu vrlo ekspanzivna oblast, a kod nas je bila potpuno zapostavljena. Mislim da je vrlo važno da imamo takva izdanja i verujem da je to jedna od najvažnijih oblasti čije sam objavljivanje kao urednik omogućio. Ona je važna jer ulazi u različite segmente i različite probleme, od političkih, preko ekonomskih i informatičkih do medicinskih i biotehnoških”. Kao drugi značajan projekat izdvaja ediciju ILECS, koja je rezultat međunarodnih konferencija održanih na Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Edicija Službenog glasnika ILECS zapravo je rezultat projekta koji na Filozofskom fakultetu u Beogradu postoji od 1997. godine. O kakvom je projektu reč?

Reč je o međunarodnim konferencijama koje se na Filozofskom fakultetu organizuju već dvanaest godina u okviru projekta ILECS (International Law and Ethics Conference Series), koji se prvenstveno bavi problemima međunarodnog prava i morala i koji je veoma popularan u krugovima koji se bave analitičkom i moralnom filozofijom. To je serija konferencija na kojima učestvuju ljudi koji su u svojim oblastima kao stručnjaci visoko rangirani. Na primer, na sledećoj će učestvovati Majkl Volzer, jedno od

svetskih imena u ovoj oblasti. U ovoj ediciji nedavno su izašle tri knjige iz oblasti filozofije morala. Jedna od njih je zbornik radova o suverenosti, zatim zbornik radova o međunarodnim humanitarnim intervencijama i zbornik o odgovornosti. Imamo u planu da do kraja godine objavimo još nekoliko knjiga. Važno je da te konferencije ne budu zabeležene samo onda kada se dešavaju, već da imamo i zbornik kako bi se pokazalo da ono što je u Srbiji vezano za analitičku i moralnu filozofiju korespondira sa svetskim trendovima.

Uređujete i biblioteku**“Nauka”. Koje teme i autori su zastupljeni u njoj?**

Veliko mi je zadovoljstvo što je upravo knjiga iz te biblioteke ove godine dobila Nagradu grada Beograda. Reč je o *Istoriji hirurgije* Petra i Aleksandra Simića. Još jedan zanimljiv naslov koji bih tu izdvojio je knjiga Zorana Lučića *Ogledi iz antičke geometrije*. Ja nisam stručnjak za te oblasti, ali sam otvorio tu ediciju zato što se bavim istorijom ideja, u

M. MILENKOVIĆ

širem smislu to je istorija civilizacije. Zato su mi zanimljive knjige koje se bave istorijskim pregledom ideja, bez obzira na oblast na koju se te ideje odnose. Rekao bih da sam dobro procenio, s obzirom na to da je *Istorija hirurgije* nagrađena.

Službeni glasnik ne objavljuje knjige prema kriterijumu komercijalnosti, a opet naslovi koje objavi izazivaju kontroverze i burne reakcije u javnosti.

Kada je o mojoj biblioteci “Društvena misao” reč, smatram da nije dobro praviti bilo kakve ideološke ograde i da nema razloga praviti razlike po tom pitanju. Ne postoji nikakva ograda kada je reč o objavljivaju knjiga koje su mi zanimljive sa jednog specifičnog stanovišta: ne objavljujem sve što bi moglo da bude objavljeno, nego ono što je zanimljivo kao dokumentarna građa. Na primer, nedavno je izašla jedna vrlo

dobra knjiga, značajan istorijski dokument, *Stvaranje Republike Srpske* profesora Nikole Koljevića. Ima tu dosta memoarskih knjiga, naročito u ediciji “Vreme Jugoslavije”, pa se tu mogu naći autori koji zaista nisu po svačijem ukusu, ali mislim da je važno da imamo dokumentarnu građu za neko prošlo vreme, koje jeste prošlo, ali i dalje utiče na našu sadašnjost. Ima tu knjiga značajnih sa aspekta nastanka Jugoslavije. Na primer, knjiga Đorđa Stankovića *Srbija i stvaranje Jugoslavije* o tome kakav je bio politički stav u Srbiji u vreme nastajanja Jugoslavije. Pisac polemizuje sa onima koji smatraju da je ideja Jugoslavije bila promašaj za Srbiju. Zatim, ima radova koji se bave raspadom Jugoslavije, takva je recimo *Raspad Jugoslavije* Radmile Nakarade. Dakle, ima vrlo različitih knjiga, ali su koncentrisane na određenu oblast i određeno vreme.

J. GLIGORIJEVIĆ

NOVO U SLUŽBENOM GLASNIKU

DŽON ŠINDLER: NESVETI TEROR. BOSNA, AL KAIDA I USPON GLOBALNOG DŽIHADA

Knjiga Džona Šindlera *Nesveti teror. Bosna, Al Kaida i uspon globalnog džihada* je priča o bosanskom ratu u kojoj se otkrivaju zakulisne igre međunarodnih snaga, iskrivljavanje stvarnosti od strane svetskih medija i obilje manipulacija za prikriivanje laži i grešaka. To je knjiga koja razbija predrasude i ispravlja iskrivljenu sliku o bosanskoj stvarnosti od 1992. do 1995. godine. U ovoj knjizi bivši američki obavestajac i analitičar, stručnjak za Balkan, bez predrasuda, nepristrasno i na obilju materijala, pokazuje kako su svetska

štampa, američke službe i međunarodna zajednica, pomažući muslimansku stranu u bosanskom ratu, otvorile prostor infiltraciji islamskih terorista u Evropu i pretvaranju Bosne u poligon za treniranje svetog rata. On nam otkriva vezu između Bin Ladena, Bosne i napada na Svetski trgovinski centar. Pored ostalog, ovo je knjiga o tome kako su na neproverenim i pogrešnim informacijama zidane jednostrane i lažne priče koje su, preuveličavane, postajale osnova za dalekosežne političke odluke i oružane intervencije; kako je svesno proizvedena slika o “dobrim” i “lošim” momcima u bosanskom ratu; o kratkovidosti i destruktivnosti američke politike na Balkanu; kako je protivno volji većine muslimana u Bosnu uvezen radikalni islam i islamski ekstremizam, fanatizam, terorizam i kriminal; kako je pod firmom multikulturalnosti muslimanska ratna vlada u Sarajevu vodila politiku islamizacije Bosne i njenog pretvaranja u evropsko okupljalište terorista iz Al Kaide i srodnih grupa; kakva je veza između Bin Ladena, Bosne i napada na Svetski trgovinski centar; kako je bosanski rat poslužio kao pogodno mesto i poligon za obuku i kaljenje izvršilaca budućih bombaških napada po Evropi, Aziji i Americi.

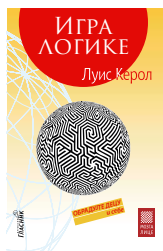
ĐORĐE STANKOVIĆ: SRBIJA I STVARANJE JUGOSLAVIJE

BIBLIOTEKA: "Društvena misao"
EDICIJA: "Vreme Jugoslavije"

O karakteru Jugoslavije i uzrocima njenog stvaranja i razbijanja ne prestaju polemike od trenutka kada se ova država raspala. Prečesto su te polemike imale karakter političkih obračuna, a njihov is-

hod, najčešće diktiran od strane vladajućeg establišmenta, imao je za posledicu uspostavljanje nove paradigme u tumačenju i ocenjivanju događaja iz dalje i bliže prošlosti. "U centru pažnje stajala je konstatacija, produbljivana do stepena šovinizma, da je Jugoslavija bila 'kobna srpska greška'", kaže Đorđe Stanković, šef Katedre za istoriju Jugoslavije na beogradskom Filozofskom fakultetu, u predgovoru svoje studije. "Na scenu su stupili revizionisti svih vrsta, koji su širili duh omraze i negiranja dostignuća jugoslovenske države, njenih vođa – posebno Nikole Pašića i Josipa Broza Tita. Često smo javno istupali i pitali na osnovu kojih istorijskih izvora to može da se zaključiti i naravno da smo ostajali bez odgovora." Nastala kao rezultat višegodišnjeg rada i istraživanja, knjiga Đorđa Stankovića *Srbija i stvaranje Jugoslavije* razmatra jugoslovenski program Kraljevine Srbije, delovanje Nikole Pašića, međunarodne i nacionalne interese, procese i događaje koji su doveli do formiranja Jugoslavije. Knjiga predstavlja autorov pokušaj da se polemike o uzrocima, karakteru i dometima jugoslovenske države, kao i o odnosu Srbije prema jugoslovenskom projektu, sa političkog terena vrata na područje kritičke historiografije.

LUIS KEROL: IGRA LOGIKE

BIBLIOTEKA: "Mozgalice"
PREVOD: Milica Karanov

Autor *Alise u zemlji čuda*, čije je pravo ime bilo Čarls Latvidž Džonson, po zanimanju je bio profesor matematike, zaintereso-

van u prvom redu za probleme matematičke logike. Objavio je i nekolicinu knjiga iz ove oblasti, pa čak i jednu raspravu o matematičkom aspektu parlamentarnih izbora. I kao matematičar i kao tvorac Alisinih antimatematičkih snoviđenja, Kerol/Džonson je obilato koristio svoj najveći dar – smisao za igru. Zajednička igra logike i mašte dovela ga je i do knjige *Igra logike* koju je prvi put objavio 1886. godine. Igra se sastoji od ređanja žetona na kartonskom dijagramu priloženom uz knjigu. Pravilnim postavljanjem žetona rešava se određeni problem po principu logičke tačnosti zaključaka izvedenih iz premisa nekog iskaza, kao na primer iz ovog: "Sve sove su prihvatljive. Neki izgovori su neprihvatljivi." Sve je beskrajno zabavno, i – poučno. "Vežbe uma su svima potrebne kako bismo bili mentalno zdravi", obraća se Kerol svojim čitaocima u uvodu knjige: "Logika će ti pomoći da postigneš čistotu misli, da nađeš načina da rešavaš zagonetke – naviku da svoje misli sređuješ na pravi način – i što je najvažnije, da u komadiće razbiješ svaki klimav i nelogičan argument, kakve ćeš često nalaziti u knjigama, novinama, govorima, čak i propovedima, a takvi argumenti tako lako zavaraju one koji se nisu potrudili da savladaju ovu divnu umetnost. Pokušaj!"

BORIVOJE MARINKOVIĆ: ZABORAVLJENI BRATSTVENICI PO PERU

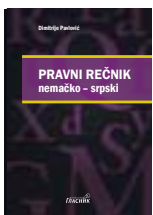
BIBLIOTEKA: "Povesnica"

U ovdašnjim udžbeničkim književnim istorijama i kulturno svesti, moderna srpska književnost počinje sa *Bukvarom* Vuka Karadžića. Literatura pre njega, ako je i postojala, obavijena je tminom,

egzotikom i nepoznavanjem. Borivoje Marinković svojim zbornikom *Zaboravljeni bratstvenici po Peru* pokušava da, barem delimično, taj mrak osvetli, obnovi potisnuto pamćenje i ispravi nepravdu. U središtu njegovog interesovanja je srpska građanska književnost XVIII veka. Knjiga se sastoji iz dva dela. U prvom se nalaze tekstovi posvećeni široj publici nepoznatim piscima – Jovanu Muškatiroviću, Aleksiju Veziliću, Emanuilu Jankoviću, Vasiliju Petroviću Njegošu, Pavlu Nenadoviću Mladem, Silvesteru Popoviću, Pavlu Julincu i drugima, dok je drugi deo knjige posvećen pesniku Jovanu Avakumoviću i srpskoj građanskoj poeziji prevukovskog doba. Svi ovi zaboravljeni stvaraoci, čak i bez obzira na domete njihovog dela, svedoče, po rečima autora, o našem mučnom sazrevanju iz balkansko-patrijarhalne u modernu evropsku građansku sredinu tokom XVIII veka. "Sasvim retki pomeni njihovih imena i izbledeli tragovi njihovog stvaralaštva", konstatuje Marinković, "opominju, u jednom pravcu, na zlehudu sudbinu nepriznatih poklonika nauke i umetnosti i, u drugom, na uzaludnost trajanja u sredini koja nije bila kadra da sačuva, štaviše, ni uspomenu na svoje duhovno detinjstvo."

DIMITRIJE PAVLOVIĆ: PRAVNI REČNIK NEMAČKO-SRPSKI

EDICIJA: "Rečnici i enciklopedije"

Pravni rečnik nemačko-srpski, mr Dimitrija Pavlovića, dobrog poznavaoa i srpskog i nemačkog pravnog sistema, utemeljen je na bogatom autorovom iskustvu i praksi u oblasti sudstva i advokature, kao i stručnog prevoda zakonskih i pravnih akata. Donosi više od 40.000 usko stručnih reči i izraza usaglašeni sa stanjem nemačkog pravnog sistema na dan 01. 01. 2007, kao i mnoge austrijske pravne termine, i novije termine kojima je, zbog usklađivanja pravnih propisa Nemačke sa pravom Evropske unije, obogaćena nemačka pravna terminologija. Obuhvata i često korišćene termine iz oblasti privrede, trgovine, osiguranja, penzijskog osiguranja, računovodstva i knjigovodstva, carinskog i berzanskog poslovanja, bankarstva, politike, parlamentarizma i dr. Koristan alat pravniciima, sudskim tumačima, stručnim prevodiocima, ali i poslovnim ljudima, studentima i svima koji su u dodiru sa nemačkim pravnim i privrednim sistemom.

NOVO U GLASNIKOVJ "PRAVNOJ BIBLIOTECI"

PRIRUČNICI ZA POLAGANJE PRAVOSUDNOG ISPITA u 13 knjiga (prof. dr Zoran Stojanović, *Krivično pravo*, prof. dr Ilija Babić, *Uvod u građansko i stvarno pravo*, prof. dr Mirko Vasiljević, *Trgovinsko pravo*, prof. dr Ratko Marković, *Ustavno pravo*, prof. dr Oliver Antić, prof. dr Slobodan Panov, *Porodično pravo i Nasledno pravo*, prof. dr Oliver Antić, *Obligaciono pravo*, prof. dr Zoran R. Tomić, *Upravno pravo*, prof. dr Milan Škulić, *Krivično procesno pravo*, prof. dr Borivoje Šunderić, *Radno pravo*, prof. dr Ranko Keča, *Građansko procesno pravo*, prof. dr Gašo Knežević, doc. dr Vladimir Pavić, *Međunarodno privatno pravo*, prof. dr Goran Ilić, *Organizacija pravosuđa*, Vida Petrović-Škero, Ljubica Milutinović, Novica Petković, *Praktikum za pripremu pravosudnog ispita*)

Prof. dr Milan Vlatković, Branislav Đokić

KOMENTAR ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Zakon o lokalnoj samoupravi od 2007. godine na sistemski način uređuje materiju lokalne samouprave i, nakon nepune dve godine od njegove primene, svakako zaslužuje da se komentariše. Između ostalog, to nalažu praktične potrebe, posebno potrebe da se o primeni pojedinih njegovih odredbi i rešenja izlože, pored normativnih, i na praksi zasnovani stavovi, kako bi se postupanje organa, organizacija i građana u istim slučajevima i pravnim odnosima u ostvarivanju lokalne samouprave što je moguće više ujednačilo. Tome svakako treba da doprinese i upravna, upravnosudska, ustavnosudska i sudska praksa koja će Komentar pratiti. Autori komentara su ugledni stručnjaci za lokalnu samoupravu.

NAJAVE NOVIH IZDANJA:

Prof. dr Zoran Stojanović,
Komentar krivičnog zakonika,

Slobodan Miletić,

Komentar Zakona o policiji

Prof. dr Todor Kuljić,

Oblici lične vlasti

USKORO

ODABRANE BIOGRAFIJE SRPSKIH PISACA U 20 KNJIGA RADOVANA POPOVIĆA

Iz nepresušne stvaralačke radionice Radovana Popovića objavljeno je nekoliko desetina bestselera o delu i životu nekih od najvećih srpskih pisaca proteklog veka, o neobičnim draguljima i retkosti srpske književne umetnosti... Dvadeset izabranih knjiga u kolekciji "Niz" predstavljaju deo opusa Radovana Popovića, koji čitaocima nudi uzbudljive susrete sa velikanima srpske književnosti.

ISIDORINA BROJANICA

KNEZ SRPSKIH PESNIKA (Jovan Dučić)

VOČKA NA DRUMU (Veljko Petrović)

ANDRIĆEVA PRIJATELJSTVA

BESKRAJNI PLAVI KRUG MILOŠA CRNJANSKOG

GRAĐANIN SVETA (Todor Manojlović)

IZABRANI ČOVEK (Rastko Petrović)

PESNIKINJA DUŠE SRBIJE (Desanka Maksimović)

PUT DO MOSTA (Branko Ćopić)

DERVIŠEVA KOBNA PTICA (Meša Selimović)

PROPLANCI SRETENA MARIČA

VREME PISCA (Dobrica Ćosić)

PRVI PISAC TREĆEG MILENIJUMA (Milorad Pavić)

VASKO POPA, MIT I MAGIJA

PRINC PESNIKA (Branko Miljković)

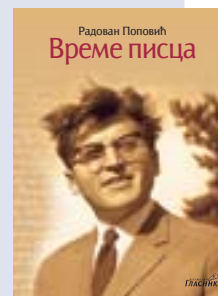
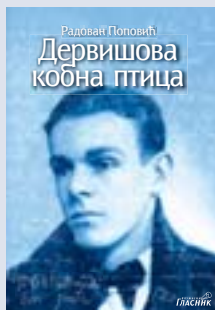
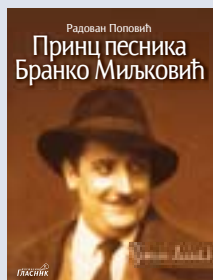
ANTIĆ, NJIM SAMIM (Miroslav Antić)

RAZNOSAČ MESEČINE (Ljubiša Jocić)

POSLEDNJI SRPSKI BOLJŠEVIK (Aleksandar Popović)

SJAJNO DRUŠTVANCE (O srpskim nadrealistima)

KNJIGOLJUBAC IZ MRAČNOG DUČANA (Svetislav B. Cvijanović)

CENA U PRETPLATI SA 35% POPUSTA:

10.550,00 dinara

MOGUĆNOST PLAĆANJA U PET RATA

Cena: 16.200,00 dinara

DODATNE INFORMACIJE:

TELEFON: 011/ 30 60 359

E-MAIL: PRETPLATA@SLGLASNIK.COM

ČASOPISI

"ZIP - ZAKONI I PROPISI"

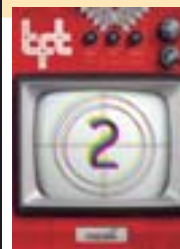
"ZIP - Zakoni i propisi" je pravno-ekonomski magazin koji pruža stručna tumačenja, objašnjenja, službene mišljenja i komentare

zakona i propisa. Tema novog broja "ZIP-a" je: "Šta donosi Predlog zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima". Za novi broj "ZIP-a" govore Snežana Malović, ministar pravde, o Zakonu o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, Nebojša Atanacković, predsednik Skupštine Unije poslodavaca Srbije, o predlozima ove asocijacije za ublažavanje ekonomske krize, Slobodan Teofanov, pomoćnik ministra poljoprivrede za ruralni razvoj, o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, i Luka Andrić, savetnik potpredsednika Vlade i koordinator Radne grupe, o Nacrtu zakona o stečaju. Pored ostalog, u novom broju će zainteresovani moći da se upoznaju i sa novinama u Zakonu o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara, Zakonu o porezu na dohodak građana i Zakonu o akcizama.

"IZAZOVI EVROPSKIH INTEGRACIJA"

Časopis "Izazovi evropskih integracija" ima ambiciju da se na temeljan način bavi političkim, ekonomskim i pravnim aspektima pristupanja Srbije Evropskoj uniji. Novi broj posvećen je aktuelnoj ekonomskoj krizi i mogućim odgovorima na nju. O uticajima svetske ekonomske krize na privredu Srbije piše Miloško Arsić, a o tome kako se kriza odražava na Srbiju sa osvrtom na značaj evropskih integracija piše Stojan Stamenković. O krizi s aspekta proširenja EU govore Miroslav Prokopijević i Vladimir Gligorov. U rubrici koja se bavi prilagođavanjem pravu i politici Evropske unije Milan Simurdić piše o energetskej politici EU, naročito u odnosu prema Zapadnom Balkanu i Srbiji, Marija Kalin o evropskom socijalnom modelu kao okviru evropskih integracija, Predrag Vasić o restituciji i evropskim integracijama, a Balša Kaščelan o pravnom obliku lobiranja. Zoran Radivojević razmatra organizaciju pravosudnog sistema EU prema Lisobonskom sporazumu, a Vladimir Ateljević o administrativnim kapacitetima kao političkom ili tehničkom uslovu za članstvo u EU. Urednik časopisa je mr Nikola Jovanović.

"TFT"

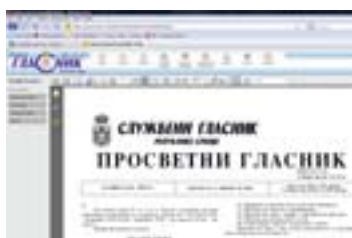
Časopis "TFT" posvećen je temama koje se tiču teatra, filma i televizije. Za novi broj "TFT-a" pišu kompetentni i afirmisani autori: Dimitrije Vojnov piše o svetskim i srpskim filmovima koji se bave procesom nastanka filmova, Zoran Panović o televiziji i duhu epohe, Ivan Medenica o pozorišnom festivalu u Avinjonu, dok je Saša Radojević napravio razgovor o filmskim festivalima u Nišu i Vrnjačkoj Banji sa njihovim urednicima i selektorima. Branislava Liješević piše o fenomenu pozorišnih festivala kod nas, Svetislav Basara o filmu *Bad Timing* Nikolasa Rega, Slavko Milanović o krizi repertoarskog pozorišta, a Nebojša Pajkić o umetnosti igre i igranja. Ivan Velisavljević govori o filmovima Rajka Grlića, Branislava Džunov o filmu *TV mreža* Sidnija Lameta, Petar Volk o glumcu Nikoli Simiću, Ana Janković-Piljić o junakinjama filmova Lika Besona. Dinko Tucaković je svoj esej posvetio kulturnim filmskim autorima Džarmušu, Polanskom i Vendersu, a Slobodan Obradović rediteljskom opusu Milana Jelića. Pored ostalog tu su još i autorski tekstovi koje potpisuju Dušan Premović, Gorica Popović, Žanko Tomić, Mladen Popović, Miroslav Radonjić, Milorad Milinković, Maša Stokić, Nebojša Radosavljević, Aleksandra Glovacki... Urednik časopisa je Slobodan Šuljagić.

Komparativna prednost elektronskih paketa *Službenog glasnika* jeste u pouzdanosti i brzini publikovanja pravnih informacija, jer *Glasnik* je prva instanca nakon usvajanja zakona i propisa i jedina zakonom ovlašćena institucija za njihovo objavljivanje.

SLUŽBENI GLASNIK RS / PLAVI PAKET SLUŽBENI GLASNIK RS – PROSVETNI GLASNIK / ŽUTI PAKET

Svi brojevi za tekuću godinu. Dostupni u PDF i HTML formatu, istovremeno sa objavljivanjem štampanog izdanja. PDF verzija je identična štampanom izdanju, a HTML omogućava više načina pretrage, kao i naprednu. Mogućnost 24-časovnog pristupa.

REGISTAR I TEKSTOVI VAŽEĆIH PROPISA I OPŠTIH AKATA / ZELENI PAKET

Tačan i najpotpuniji registar propisa i opštih akata iza koga stoji autoritet *Službenog glasnika* kao zakonom ovlašćenog izdavača u ovoj oblasti. Izvorni propisi koji su na snazi, njihove izmene i dopune – prečišćeni tekstovi – jasno i precizno sistematizovani u 17 oblasti prema osnovu donošenja, hijerarhiji i hronologiji. Dnevno ažuriranje i raznovrsni načini pretrage garantuju korisnicima efikasno poslovanje uz potpunu primenu svih pozitivnih normi.

RIZNICA PROPISA / CRVENI PAKET

Sve na jednom mestu: Registar i tekstovi važećih propisa i opštih akata; arhiva *Službenog glasnika RS*, *Službenog lista* i *Međunarodnih ugovora*; sudska praksa Ustavnog suda, Vrhovnog suda i Evropskog suda za ljudska prava.

NOVA USLUGA!!!

Treba Vam određeni broj *Službenog glasnika RS*, *Službenog lista* ili *Međunarodnih ugovora* od 1945. do najnovijeg ili samo pojedinačan zakon/propis – dostavljamo Vam u elektronskom ili štampanom obliku!

OBRASCI

JP Službeni glasnik izdaje i štampa preko 390 obrazaca koji su usaglašeni sa pozitivnim propisima i svrstani u grupe:

- Kartice i dnevni za finansijsko knjigovodstvo
- Finansijsko i materijalno poslovanje – obrasci u bloku
- Kancelarijsko poslovanje, upravni postupak, radni odnos
- Saobraćaj
- Popis, inventar i evidencija imovine
- Obračun i isplate LD
- Upis u sudski registar
- Obrazovanje
- Matična evidencija
- Spoljna trgovina
- Unutrašnji poslovi
- Zdravstveno, invalidsko i penzijsko osiguranje
- Obrasci platnog prometa
- Tabuliri (blanko i štampani kompjuterski obrasci)
- Banke i platni promet sa
- inostranstvom
- Carinski obrasci
- Finansijski izveštaj i prateći obrasci uz finansijski izveštaj
- Školske sveske i blokovi
- Obrasci za građevinu i ostali obrasci
- Računovodstvo i poreske prijave

Na jednom mestu, u Glasnikovim prodavnicama, sve za Vaše zakonom uređeno poslovanje!

VREME

Copyright © 1997–2005 Vreme

PDF izdanje razvili: Saša Marković i Ivan Hrašovec

obrada: Marjana Hrašovec